

Ingediend via www.internetconsultatie.nl

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. de heer drs. W. Koolmees

Den Haag, 2 december 2019

dossiernummer: 107862

uw kenmerk: n.v.t.

telefoonnummer: +31 (0)70 335 35 74

e-mail: j.vollaard@advocatenorde.nl

Betreft: Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen

Geachte minister,

Op 18 november 2019 is de internetconsultatie 'Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen' gepubliceerd. De NOvA heeft zijn adviescommissie pensioenrecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,

mw. mr. R.G. van den Berg
algemeen secretaris

bijlage: advies van de adviescommissie pensioenrecht

Bezoekadres
Neuhuyskade 94
2596 XM Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

ADVIES

Van: adviescommissie pensioenrecht
 Datum: 2 december 2019
Betreft: Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen

SAMENVATTING

Op 19 november 2019 is het eerste deel van het wetgevingspakket met betrekking tot de uitwerking van het pensioenakkoord via internet ter consultatie voorgelegd. Dit voorgenomen wetsvoorstel heeft betrekking op de volgende elementen van het pensioenakkoord:

1. De introductie per 2022 van de mogelijkheid om bij pensionering een deel van het opgebouwde pensioen aan te wenden voor de uitkering van een bedrag ineens;
2. De verruiming per 1 januari 2021 van het belastingvrij verlofsparen om de mogelijkheid om eerder te stoppen met werken, te vergroten;
3. De gedeeltelijke en tijdelijke versoepeling per 1 januari 2021 van de RVU-heffing om de mogelijkheid om eerder te stoppen met werken, te vergroten.

De adviescommissie pensioenrecht van de Nederlandse orde van advocaten (hierna: "adviescommissie") staat positief tegenover de bovengenoemde voorstellen.

De adviescommissie adviseert wel om het navolgende vast te leggen in de wetgeving:

1. De mogelijkheid om bij pensionering te kiezen voor een uitkering ineens zou tevens mogelijk moeten zijn voor degene die gebruik wil maken van een hoog-laag pensioen;
2. Het recht om een deel van het pensioen ineens uit te keren is een absoluut recht en kan derhalve niet beperkt worden door sociale partners of pensioenuitvoerders. De kosten komen ten laste van de pensioenuitvoerder;
3. Uit de wettekst moet duidelijk blijken dat bij deeltijdpensioen op iedere pensioeningangsdatum maximaal 10% mag worden afgekocht van het dan op die specifieke datum ingaande ouderdomspensioen.

INLEIDING

De adviescommissie redeneert vanuit de optiek van het recht en niet vanuit het belang. Daarmee zijn deze aanbevelingen juridisch en wetstechnisch van aard met als doel het borgen van een kwalitatief hoogwaardige wetgeving zonder te willen treden in de belangen van diverse stakeholders.

ADVIES

1. De mogelijkheid om te kiezen voor een hoog-laag pensioen vervalt als gekozen wordt voor een uitkering van een deel van het pensioen ineens.
 - 1.1 De in artikel 63 van de Pensioenwet opgenomen hoog-laag constructie kent als voorwaarde dat de laagste uitkering niet minder mag bedragen dan 75% van de hoogste uitkering. Er worden geen aanvullende eisen gesteld aan de hoogte van de laagste uitkering.
 - 1.2 De memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (pagina 4/5) stelt dat om deelnemers te beschermen tegen een te grote inkomensachteruitgang, een samenloop van uitkering ineens en toepassing hoog-laag constructie niet is toegestaan.
 - 1.3 De commissie geeft in overweging om in plaats van invulling te geven aan die bescherming door het verbieden van een samenloop, met het effect dat de uitkeringsflexibiliteit van een deelnemer niet wordt uitgebreid maar wordt uitgeruild, een ondergrens vast te stellen voor het te behouden pensioen.
2. Voorkom dat het afkooprecht illusoir wordt.
 - 2.1 Zoals het wetsvoorstel nu is ingestoken, zou in een arbeidsovereenkomst, cao, of personeelsgids kunnen worden afgesproken dat een gerechtigde niet een deel van zijn pensioen mag afkopen op de pensioeningangsdatum. Sociale partners (al dan niet op instigatie van de uitvoerder) kunnen daar behoefte aan hebben, om de werknemer tegen zichzelf te beschermen of om het volume van de pensioenuitvoerder in stand te houden.
 - 2.2 Ook biedt de huidige tekst de mogelijkheid dat de pensioenuitvoerder kosten (en zelfs hoge kosten) voor de afkoop in rekening brengt bij de gerechtigde.
 - 2.3 Door afspraak en/of (hoge) kosten kan het afkooprecht van een gerechtigde dus illusoir worden. Wij adviseren te overwegen of dit gewenst is. Indien dit niet gewenst is, dan zou kunnen worden overwogen de volgende leden aan artikel 80b van het wetsvoorstel toe te voegen:

“[] De pensioenuitvoerder brengt in het kader van de afkoop geen kosten in rekening bij de deelnemer of gewezen deelnemer.*

[] Elk beding in strijd met dit artikel is nietig.”*
 - 2.4 Zulke bepalingen komen overigens veelvuldig voor in de huidige Pensioenwet. Bij alle artikelen waarbij een pensioenuitvoerder verplicht is mee te werken aan waardeoverdracht staat bijvoorbeeld dat de uitvoerder geen kosten in rekening mag brengen. Zie art. 70a, 71, 76, 79, 85, 86 en 91 Pensioenwet. De nietigheidsbepaling komt nog meer voor, ook specifiek bij afkoop. Zie bijv. art. 65 (afkoop in het algemeen), art. 66 (afkoop klein pensioen) en art. 69 (afkoop fiscaal bovenmatig pensioen) van de Pensioenwet.

3. Pro rata-afkoop

- 3.1 In de memorie van toelichting wordt ingegaan op de mogelijkheid van gedeeltelijke afkoop bij deeltijdpensioen. Zie pagina's 4 en 5 van de concepttoelichting. Daarin wordt duidelijk gemaakt dat bij deeltijdpensioen er meerdere pensioeningangsdata zijn en op iedere datum afkoop mogelijk is (voor het dan ingaande deel).
- 3.2 Het wetsvoorstel is nu zo geformuleerd dat op iedere pensioeningangsdatum maximaal 10% van het pensioen mag worden afgekocht. Er staat nergens dat op iedere pensioeningangsdatum slechts maximaal 10% van het dan ingaande pensioen mag worden afgekocht. Omdat dit laatste blijkens de concepttoelichting wel is bedoeld, adviseren wij de voorgestelde tekst op dit punt als volgt te verduidelijken (onderstreepte woorden zijn voorgestelde wijzigingen ten opzichte van hoe het huidige voorstel luidt):

“Artikel 80b. Afkoop deel opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen

1. Een pensioenuitvoerder is verplicht om na een verzoek van de deelnemer of gewezen deelnemer over te gaan tot afkoop van een deel van de waarde van de opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen, indien:

a. het maximaal 10% van de waarde van de op het afkoopmoment ingaande opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen betreft;

b. de afkoop geschiedt op de ingangsdatum van het ouderdomspensioen;

c. voor zover de beroepspensioenregeling de mogelijkheid biedt om de hoogte van het ouderdomspensioen te laten variëren als bedoeld in artikel 75, de deelnemer of gewezen deelnemer geen gebruikmaakt van deze mogelijkheid; en

d. na de afkoop de uitkering van het ouderdomspensioen op de ingangsdatum op jaarbasis meer bedraagt dan het bedrag, genoemd in artikel 78, eerste lid, onderdeel a.”